

Αν έχεις τέτοιους φίλους (ΠΑΣΟΚ)... τι να τους κάνεις τους εχθρούς!

Μεγάλη φαίνεται πως είναι η αγωνία της ηγεσίας του ΠΑΣΟΚ μήπως και δεν τα πάει καλά η κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας στην υλοποίηση της αντiekπαιδευτικής πολιτικής που επιδιώκει να μετατρέψει το σχολείο σε μια ακόμα πιο άγρια εξεταστική αρένα, αυξάνοντας τα εμπόδια για τη μόρφωση των μαθητών.

Οι βουλευτές του ΠΑΣΟΚ, για μια ακόμη φορά, στάθηκαν απέναντι στη λαϊκή αγωνία. Έκαναν πως δεν είδαν τα χιλιάδες παιδιά, φοιτητές και εκπαιδευτικούς που βγήκαν στους δρόμους ενάντια στο Εθνικό Απολυτήριο, επιλέγοντας να υπερασπιστούν την ίδια πολιτική που οι ίδιοι εγκαινίασαν χρόνια πριν. Έτσι, στις 4 Νοεμβρίου 2025, έστειλαν επιστολή ζητώντας τη σύγκληση της Διαρκούς Επιτροπής Μορφωτικών Υποθέσεων της Βουλής, προκειμένου να καθοριστούν το χρονοδιάγραμμα και το πλαίσιο διεξαγωγής του «διαλόγου» για το Νέο Λύκειο, το Εθνικό Απολυτήριο και το σύστημα πρόσβασης στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση.

Λες και υπήρξε ποτέ φορά που η κυβέρνηση έλαβε ουσιαστικά υπόψη τις προτάσεις των αρμόδιων συνδικαλιστικών οργάνων εκπαιδευτικών, γονέων και φοιτητών στα εκπαιδευτικά θέματα: την αξιολόγηση, την ιδιωτικοποίηση των πανεπιστημίων, τα μέτρα που αύξησαν τον αριθμό των μαθητών ανά τμήμα, τις αντιδραστικές αλλαγές στην παράλληλη στήριξη — και ο κατάλογος δεν έχει τελειωμό.

Η ειρωνεία είναι ότι το ΠΑΣΟΚ κατηγορεί τη ΝΔ για έναν διάλογο που θα εξελιχθεί σε παράλληλους μονολόγους. Ο πραγματικός όμως μονόλογος είναι η κοινή τους επιμονή σε μια εκπαιδευτική πολιτική που αντιμετωπίζει τη μόρφωση σαν κόστος και τον νέο άνθρωπο σαν εξεταστική μηχανή.

Η κόντρα τους μοιάζει με συζήτηση για το χρώμα του περιτυλίγματος: το «δώρο» έχει ήδη αποφασιστεί και δεν έχει τίποτα το διαφωτιστικό για την κοινωνία. Η εκπαιδευτική πολιτική που χτίστηκε σε βάθος δεκαετιών, βλέπε νόμους Αρσένη και Διαμαντοπούλου, συνεχίζει απλώς τη διαδρομή της, ανεξάρτητα από το ποιος κρατάει το τιμόνι.

Η μεγαλύτερη ειρωνεία είναι πως γύρω από το αφήγημα ότι «το σχολείο έχει πρόβλημα» οικοδομείται σήμερα μια πρωτοφανής πολιτική συναίνεση που αγκαλιάζει όλα τα αστικά κόμματα. Όλοι ξεκινούν από την ίδια αφετηρία: ότι «το σχολείο δεν πάει καλά» και χρειάζεται «τομές». Οι τομές βέβαια είναι πάντα στην ίδια κατεύθυνση: περισσότερες εξετάσεις, λιγότερη μόρφωση.

Και φυσικά αν ρίξει κανείς μια ματιά στο σημερινό υπουργικό συμβούλιο της Νέας Δημοκρατίας, δύσκολα θα καταλάβει ποιος κυβερνά: το μισό προέρχεται από το ΠΑΣΟΚ. Φαίνεται πως το μόνο που ενοχλεί την ηγεσία του δεν είναι η πολιτική που εφαρμόζεται, αλλά το ότι τις ίδιες καρέκλες υπουργών τις κατέχουν σήμερα άλλοι.

Στην ίδια ρότα κινήθηκε και η διακυβέρνηση του ΣΥΡΙΖΑ, βάζοντας το δικό της λιθαράκι στη διαμόρφωση του σημερινού τοπίου. Ο περίφημος «εθνικός διάλογος για την Παιδεία» της περιόδου 2015 – 2016, που παρουσιάστηκε ως ευκαιρία «δημοκρατικής συμμετοχής», γέννησε τελικά το γνωστό πόρισμα Λιάκου. Ένα πόρισμα που πρότεινε τετραετές Γυμνάσιο και διετές Λύκειο, ουσιαστικά ένα Λύκειο μίας τάξης γενικής παιδείας και δύο χρόνων εξεταστικής προετοιμασίας, με περιορισμένο μορφωτικό περιεχόμενο και έμφαση στη διαδικασία της πρόσβασης.

Το λεγόμενο «Λύκειο Γαβρόγλου» που ακολούθησε, με τα τέσσερα πανελλαδικώς εξεταζόμενα μαθήματα και το «διπλό σύστημα» πρόσβασης, δεν αμφισβήτησε αυτή τη λογική, την επιβεβαίωσε.

Χαρακτηριστικό είναι ότι η επιχειρηματολογία του Γαβρόγλου ήταν ίδια με εκείνη της Διαμαντοπούλου και, πιο πρόσφατα, της Ζαχαράκη: **«ότι το Λύκειο έχει χάσει τον μορφωτικό του ρόλο και πρέπει να αναβαθμιστεί μέσα από ένα νέο σύστημα εξετάσεων».**

Μόνο που το Λύκειο έχασε αυτόν τον ρόλο εξαιτίας ακριβώς των πολιτικών που οι ίδιοι εφάρμοσαν. Αυτή η ομοιότητα στη ρητορική αποκαλύπτει την υποκρισία των κομμάτων που, ενώ διακήρυσσαν την ανάγκη «αναβάθμισης», στην πράξη στέρησαν από τους μαθητές το δικαίωμα στη γενική μόρφωση.

Όλα αυτά δείχνουν πως **η αντιεκπαιδευτική στρατηγική δεν είναι έργο ενός κόμματος, αλλά διαχρονική επιλογή των κομμάτων που κυβέρνησαν διαδοχικά**, υπηρετώντας την ίδια πολιτική και που, παρά τις επιμέρους διαφοροποιήσεις τους, **συναντιούνται στην ίδια κατεύθυνση:** ένα σχολείο εξετασιοκεντρικό, που αντιμετωπίζει τους μαθητές ανάλογα με την τσέπη των γονιών τους και βρίσκεται μακριά από τα πραγματικά μορφωτικά δικαιώματα των παιδιών και τον παιδαγωγικό ρόλο των εκπαιδευτικών

Όσο κι αν προσπαθεί το ΠΑΣΟΚ να εμφανιστεί ως αντιπολίτευση απέναντι στην αντιλαϊκή πολιτική της ΝΔ, η πραγματικότητα το διαψεύδει. **Κάθε φορά που ανοίγει θέμα για το Νέο Λύκειο, το Εθνικό Απολυτήριο ή το σύστημα πρόσβασης, το κόμμα αυτό μοιάζει περισσότερο με τον αρχιτέκτονα και λιγότερο με τον κριτή των μέτρων.** Σαν να κοιτάζει τα παλιά του σχέδια και να γκρινιάζει, όχι επειδή η κυβέρνηση Μητσοτάκη τα υλοποιεί, αλλά επειδή δεν τα υλοποιεί αρκετά γρήγορα ή με αρκετή συνέπεια.

Στην πραγματικότητα θυμίζει τον εργολάβο που θέλει να επιβλέπει ο ίδιος το έργο που σχεδίασε πριν χρόνια. Το μόνο που αλλάζει σήμερα είναι ο ανάδοχος. Η κατεύθυνση παραμένει ίδια. Η διαφορά είναι ότι τώρα τα εφαρμόζει η ΝΔ, ενώ το ΠΑΣΟΚ γκρινιάζει επειδή δεν του αναγνωρίζεται η πατρότητα.

Το Εθνικό Απολυτήριο που ετοιμάζεται δεν έχει τίποτα το «νέο». Τριπλές εξετάσεις, τράπεζα θεμάτων παντού, βαθμοθηρία από την Α' μέχρι τη Γ' Λυκείου. Το σχολείο μετατρέπεται σε μια αδιάκοπη Γ' Λυκείου. Οι βαθμοί όλων των τάξεων, όλων των τετραμήνων, όλων των εξετάσεων θα μετράνε για την πρόσβαση στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση, μια μηχανή πίεσης που καταπίνει χρόνο, ενέργεια και τη χαρά της μάθησης.

Το επιχείρημα πως «το μέλλον δεν πρέπει να κρίνεται από μια τρίωρη εξέταση» καταρρέει από μόνο του, αφού το σχέδιο μετατρέπει ολόκληρο το Λύκειο σε μια ατελείωτη εξέταση. Κι ενώ στα ιδιωτικά ιδρύματα η είσοδος εξαρτάται από το πορτοφόλι, στα δημόσια φορτώνεται κάθε πιθανή πίεση στις πλάτες του μαθητή.

Αυτά τα «χτυπήματα στην πλάτη» της ηγεσίας του ΠΑΣΟΚ προς την κυβέρνηση δεν είναι κάτι καινούριο. Άλλωστε, δεν είναι η πρώτη φορά που σπεύδει να στηρίξει τα κυβερνητικά σχέδια.

Πρόσφατα, **ψήφισε μαζί με τη Νέα Δημοκρατία τη δημιουργία των λεγόμενων «Ωνάσειων Σχολείων»**, ανοίγοντας τον δρόμο για την πιο απροκάλυπτη είσοδο ιδιωτών στη δημόσια εκπαίδευση και επιβεβαιώνοντας τη σύμπλευση στις κατευθύνσεις της Ε.Ε. και του ΟΟΣΑ.

Λίγο αργότερα, **στη συζήτηση στη Βουλή για τον Προϋπολογισμό, ο εισηγητής του ΠΑΣΟΚ δήλωσε ότι πρέπει να μπει «τέρμα στην παροχολογία»!**

Τι άραγε εννοεί; Μήπως το αστρονομικό ποσό του μισθού των νεοδιόριστων; Τον κομμένο 13ο και 14ο μισθό και τη σύνταξη των δημοσίων υπαλλήλων; Την απίστευτη φορολογία και την ακρίβεια στην ενέργεια και στα είδη πρώτης ανάγκης;

Το βέβαιο είναι ότι η ηγεσία του ΠΑΣΟΚ θα μπορούσε άλλες χίλιες φορές να ζητά «θεσμικό διάλογο» για την επιτάχυνση της πολιτικής των ΝΑΤΟϊκών δαπανών, του αναβαλλόμενου φόρου των τραπεζών, των δεκάδων δισεκατομμυρίων ενισχύσεων για τις εταιρείες ενέργειας, τους εφοπλιστές και τις μεγάλες επιχειρήσεις.

Συνάδελφοι, απέναντι σε αυτή τη βαρβαρότητα που θέλουν να φέρουν στα σχολεία, έχουμε τα όπλα μας: **τη συλλογική δράση και την ενότητά μας για τις δικές μας σύγχρονες ανάγκες, για μια ολόπλευρη μόρφωση για όλα τα παιδιά χωρίς εμπόδια και αποκλεισμούς!**

Δεν μπορούμε να βάζουμε τον λύκο να φυλάει τα πρόβατα, να βλέπουμε τα στελέχη της ΔΑΚΕ, μαζί με τους «οριτζίναλ θεμελιωτές» του Εθνικού Απολυτηρίου, να εκπροσωπούν την εκπαιδευτική κοινότητα στα σωματεία, να κόπτονται, δηλαδή, μήπως η κυβέρνηση Μητσοτάκη δεν κάνει καλά το έργο της!

Μπροστά μας έχουμε τις αρχαιρεσίες και είναι στο χέρι μας να κάνουμε τις ΕΛΜΕ και τους Συλλόγους Π.Ε. ακόμα πιο ισχυρά εργαλεία απέναντι στην επίθεση που δεχόμαστε!

Με την ΑΣΕ να ανεβαίνει παντού, να γίνει η δύναμη της ελπίδας, της πραγματικής, αγωνιστικής ενότητας του εκπαιδευτικού κλάδου!

Γιατί μόνο με τη δική μας φωνή, τη φωνή των εκπαιδευτικών, μπορεί να ακουστεί το πραγματικό συμφέρον του σχολείου και των παιδιών του λαού μας.

Άρθρο του Νίκου Δάρδαλη,
γραμματέα του Δ.Σ. της Ε' ΕΛΜΕ Αν. Αττικής &
μέλους του Δ.Σ. του ΚΕΜΕΤΕ της ΟΛΜΕ